

Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 8. do 19. marta 2010.

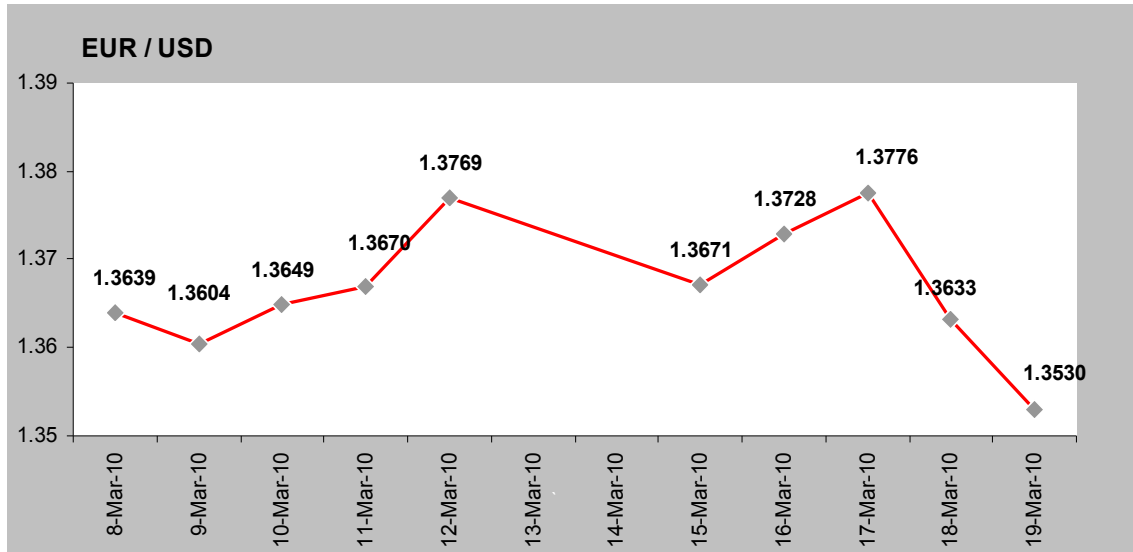
Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

Va- luta	Referentna kamatna stopa	Na dan	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
		19. mart 2010.				
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	–25 b.p.	7.5.'09.	8.4.'10.	–
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	–25 b.p.	12.3.'09.	17.6.'10.	–
CAD	"Target Overnight Rate"	0,25%	–25 b.p.	21.4.'09.	20.4.'10.	–
JPY	"Target Rate"	0,10%	–20 b.p.	19.12.'08.	7.4.'10.	–
GBP	"Bank Rate"	0,50%	–50 b.p.	5.3.'09.	8.4.'10.	–
USD	"FED Funds Target Rate"	0%-0,25%	–75 b.p.	16.12.'08.	28.4.'10.	–

- Američke Federalne rezerve (FED) zadržale su referentnu kamatnu stopu na rekordno niskom rasponu od 0% do 0,25% i najavile da će ona verovatno duže vreme biti zadržana na tom nivou. FED je takođe objavio da će do kraja marta, kao što je i planirano, završiti program otkupa 1.250 milijardi dolara hartija od vrednosti s hipotekarnim kolateralom, koji je predstavljao jedan od glavnih programa podrške vlade oporavku privrede. Ministarstvo trgovine SAD je objavilo da je ukupan promet u maloprodaji u februaru porastao za 0,3% u odnosu na prethodni mesec. Taj rast nije bio očekivan, jer su analitičari prognozirali pad od 0,2% (Rojters). Na godišnjem nivou, promet u maloprodaji je u februaru takođe porastao, i to za 3,9 odsto.
- Industrijska proizvodnja u evrozoni je u januaru zabeležila rast od 1,7% u odnosu na decembar, što je najveći mesečni rast od 1990. godine i znatno više od prognoziranog (0,6%). Na godišnjem nivou rast iznosi 1,4 odsto (Evrostat). Ministri finansija zemalja evrozone dogovorili su mehanizam koji bi omogućio pružanje koordinisane finansijske pomoći Grčkoj (ili nekoj drugoj zemlji članici EMU), ako to ona zatraži. Detalji dogovorenog mehanizma neće biti saopšteni dok ga ne potvrde predsednici država i vlada zemalja članica EU, što se očekuje do kraja marta. Angela Merkel, nemački kancelar, u obraćanju nemačkom parlamentu je izjavila da bi trebalo predvideti mogućnost isključenja neke zemlje iz evrozone ako ona ne ispunjava postavljene kriterijume, kako bi se izbeglo ugrožavanje čitave evrozone, s tim što bi se takvom rešenju pribegavalo kao poslednjoj meri odbrane.
- Ministar finansija Velike Britanije je izjavio da neće postupati po preporukama Evropske komisije da se ubrza primena mera za smanjenje budžetskog deficita, jer bi to Britaniju ponovo vratilo u recesiju. On je naglasio da Velika Britanija nije članica evrozone i da neće imati posledice ako bude ignorisala uputstva Unije. Većina članica EU planira da budžetski deficit svede na

ispod tri odsto BDP-a do kraja 2012. godine, dok je od Velike Britanije to zatraženo da učini do 2015. godine.

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

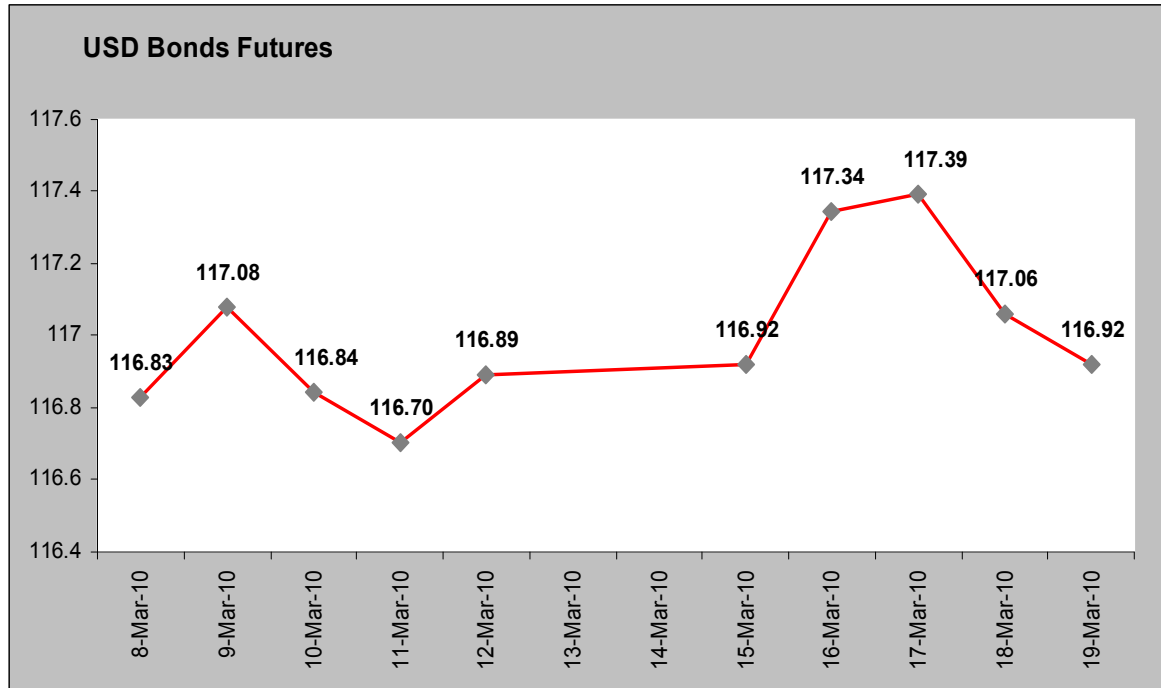
Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

- Iako je kurs EUR/USD početno porastao u ponedjeljak nakon smirivanja situacije u Grčkoj, kao i posle izjave koju je dao francuski predsjednik koja je za cilj imala da tržišne učesnike uveri da bogate zemlje EU neće ostaviti Grčku bez adekvatne podrške, kasnije u toku dana je zabeležio pad, pa je prvi dan izveštajnog perioda završio na nepromenjenom nivou. Kurs je oslabio u utorak, nakon što je rejting agencija „Fič“ objavila da nije potpuno uverena da mere koje je vlada Portugala najavila mogu sprečiti snižavanje kreditnog rejtinga te zemlje. Neočekivani pad nemačkog izvoza početno je oborio kurs u sredu. Potom je kada je Kina objavila da je njen izvoz porastao u februaru, kurs porastao budući da su taj podatak tržišni učesnici u Nemačkoj shvatili kao privremen. Rast cena na tržištima akcija, popuštanje zabrinutosti u pogledu finansijskih problema u kojima se nalazi Grčka, kao i veći rast prodaje na malo od očekivanog u SAD, doprineli su da kurs poraste poslednja dva dana izveštajnog perioda.
- Kurs je osetno pao u ponedjeljak, kada su ministri finansija Francuske i Nemačke demantovali spekulacije da te dve zemlje pripremaju da objave pomoć Grčkoj. Upozorenje rejting agencije „Mudis“ da su SAD sve bliže gubljenju kreditnog rejtinga AAA nije uticalo na vrednost američke valute. Međutim, u utorak su ministri finansija EU objavili da su osmislili strategiju koja predviđa odobravanje hitnih zajmova Grčkoj kroz državne fondove, što je, uz vest da je smanjena tražnja stranih investitora za dugoročnim instrumentima SAD (pored najavljenog daljeg smanjenja tražnje Kine i Japana) uticalo na rast kursa u utorak. Kurs je rastao i sledećeg dana, da bi u četvrtak naglo pao posle izjave grčkog premijera da će ta zemlja ostaviti sve mogućnosti otvorene dokle god troškovi zaduživanja na svetskom finansijskom tržištu budu visoki, što je

protumačeno kao najava da je moguće da se Grčka zaduži kod MMF-a. Istog dana je i portparol nemačke kancelarke rekao da bi trebalo da se Grčka obrati MMF-u za pomoć ukoliko ima potrebu za dodatnim sredstvima. Kurs je nastavio u istom smeru i poslednjeg dana izveštajnog perioda.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

- Cene državnih hartija SAD su početkom izveštajnog perioda zabeležile blag pad, jer su se investitori pripremali za aukcije novih obveznica u vrednosti od 154 milijarde dolara. Tražnja za ovom klasom aktive, koja se smatra najsigurnijom, bila je manja i nakon izjave predsednika Francuske Sarkozija da je evrozona spremna da pomogne Grčkoj u finansiranju budžetskog deficita. Međutim, već narednog dana došlo je do snažnog rasta cena državnih hartija, jer su tržišni učesnici kupovali državne obveznice u očekivanju manje ponude u budućnosti, kao i usled toga što su investitori „prelazili“ iz korporativnih obveznica u državne. Takođe, pad cena na tržištu akcija dodatno je uticao na taj rast. Sredinom prve nedelje cene državnih obveznica SAD su znatnije pale zbog strahovanja da bi rast cena na tržištima akcija mogao umanjiti tražnju na predstojećoj aukciji desetogodišnjih obveznica. Prinosi na desetogodišnje obveznice su bili na desetogodišnjem maksimumu, nakon što je bivši predsednik Evropske komisije Romano Prodi izjavio da je grčka finansijska kriza prošla.

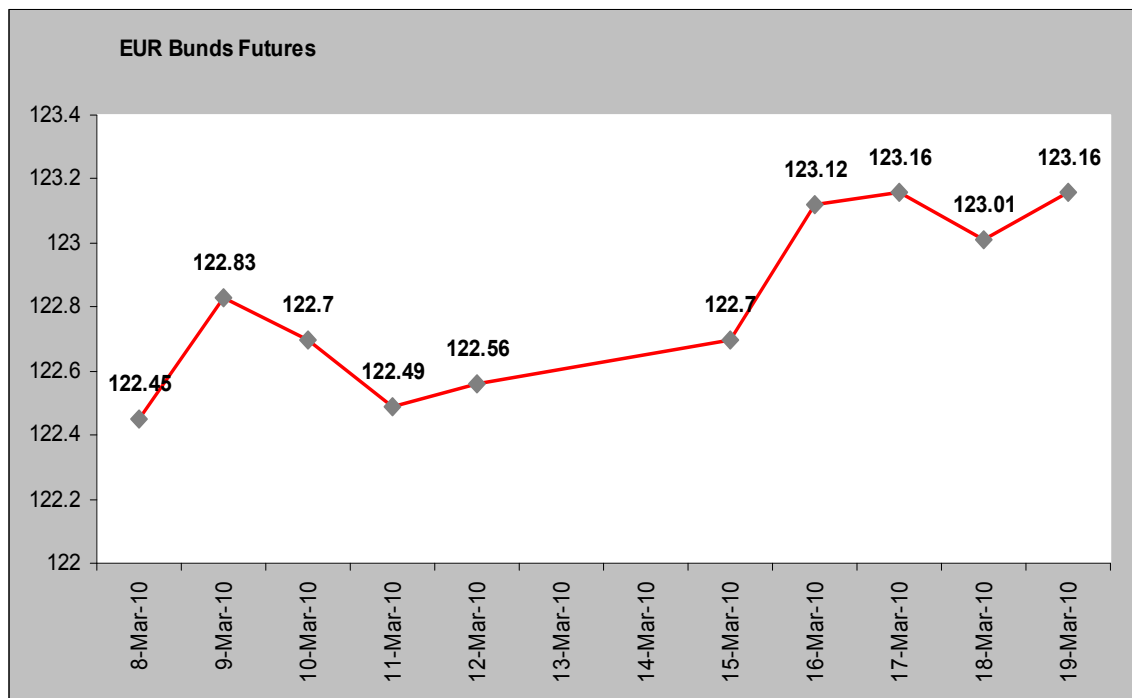
Inače, prinosi na državne hartije ročnosti deset godina su u proteklih 12 meseci porasli 73 bazična poena, uporedo s rastom uverenja da se privrede oporavljaju od svetske ekonomske krize. Pad pojedinih berzanskih indeksa, poput Standarda i Pursa 500, uticao je na rast cena obveznica početkom druge nedelje. Nakon objavljenih podataka filadelfijskog FED-a o umerenom oporavku privrede, hartije od vrednosti Trezora su zabeležile pad, koji je nastavljen do kraja izveštajnog perioda.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena (University of Michigan Confidence 12.3.2010)	Mart	74,0	72,5	73,6
Promene u maloprodaji i uslugama prehramb. industrije (Advanced Retail Sales 12.03.2010)	Feb.	-,02%	0,3%	0,5%

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

- Cene evropskih državnih obveznica padale su tokom prve nedelje izveštajnog perioda, izuzimajući utorak, kada su znatnije porasle. Pomenuta izjava francuskog predsednika o pozitivnom stavu evropskih zvaničnika kada je u

pitanju pomoć Grčkoj doprinela je rastu sklonosti investitora ka plasiranju sredstava u rizičnije instrumente. Kada je u utorak rejting agencija „Fič“ objavila da nije sigurna da će mere koje je preduzeo Portugal uspeti da spreče snižavanje kreditnog rejtinga, cene su porasle. Međutim, posle utorka je nastavljen trend pada cena, koji se održao narednih dana, uglavnom zbog rasta cena na tržištima akcija, kao posledica smanjenja odbojnosti investitora prema preuzimanju rizika.

- Grčki problemi su i tokom druge nedelje najviše uticali na kretanje cena nemačkih državnih obveznica, samo s tom razlikom što su u toku poslednje nedelje izveštajnog perida eskalirali. Naime, grčki premijer je rekao da će sve mogućnosti kada je u pitanju pribavljanje dodatnih sredstava ostaviti za sada otvorene, naročito dok ta zemlja bude imala prilično visoke troškove zaduživanja na svetskom finansijskom tržištu putem emisije instrumenata državnog duga. Tržišni učesnici su ovu izjavu protumačili kao nagoveštaj traženja pomoći Grčke od MMF-a, što je, podsetimo, većina evropskih zvaničnika više puta odbacivala kao mogućnost. Izjava portparola nemačke kancelarke, kojom je predloženo Grčkoj da se obrati MMF-u za sredstva ukoliko bude imala potrebu za njima, dodatno je uticala na rast cena sigurnijih instrumenata ulaganja poput nemačkih državnih obveznica. Prinosi na „benčmark“ nemačke državne obveznice padali su za gotovo sva dospeća, pri čemu je najveći pad prinosa zabeležila devetogodišnja „benčmark“ obveznica (6,6 b.p.). Rast prinosa zabeležen je jedino kod kratkoročnih diskontnih obveznica s rokom dospeća od tri i šest meseci.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

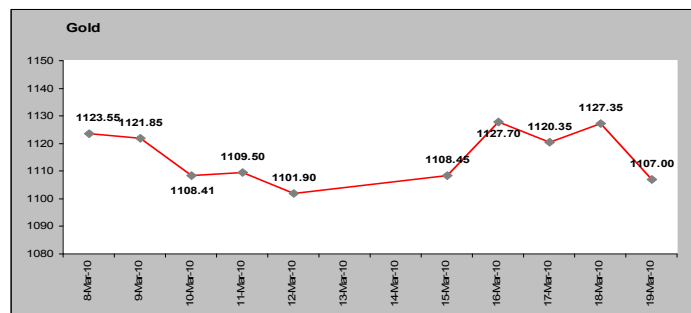
		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj (GE: Industrial production YoY 8. 3. 2010)	Jan.	0,9%	2,2%	-7,1%
Nemački izvoz (GE: Exports MoM 3. 3. 2010)	Jan.	0,5%	-6,3%	3,0%

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Zlato: 1.101,90 – 1.127,70 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) U periodu:			
	08 – 12. 3. '10.		15 – 19. 3. '10.	
Ponedeljak	1123,55	max	1108,45	
Utorak	1121,85		1127,70	max
Sreda	1108,41		1120,35	
Četvrtak	1109,50		1127,35	
Petak	1101,90	min	1107,00	min

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

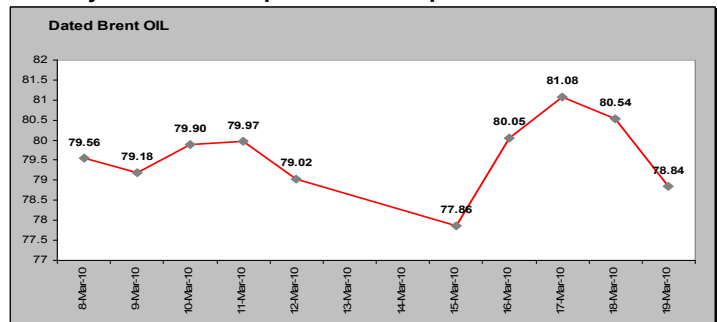
Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg"

- Pad vrednosti evra uticao je na pad cene zlata početkom izveštajnog perioda. Takođe, na tržište nije preterano uticala vest da će Kina biti vrlo oprezna oko kupovine zlata kao dela svojih deviznih rezervi (pošto je jeftinije da ovaj plemeniti metal kupuje iz domaćih rudnika). U tom trenutku, tržište zlata je bilo pod dominantnim uticajem efekta „sigurnog pribežišta“ pre nego pod uticajem deviznog tržišta. Nakon pozitivnih vesti o planovima za prevazilaženje budžetskih problema Grčke, došlo je do smanjenja tražnje za ovim oblikom aktive i pada cene ovog plemenitog metala. Rast vrednosti evra uticao je na rast cene zlata krajem prve nedelje. Kretanja na deviznom tržištu uticala su na kretanje cene zlata i tokom prva tri dana druge nedelje izveštajnog perioda. Padaci o padu nezaposlenosti u SAD imali su malo uticaja na obe valute i zlato. Uprkos negativnom uticaju dužničke krize na evro, cena zlata je rasla zbog privlačnosti ovog plemenitog metala kao oblika aktive „sigurnog pribežišta“. Poslednjeg dana izveštajnog perioda došlo je do pada cene zlata, opet kao posledica jačanja dolara prema evru.

Nafta: 79,02 – 81,08 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel–Brent) u periodu:			
	08.– 12. 3.'10		15. – 19. 3.'10	
Ponedjeljak	79,56		77,86	min
Utorak	79,18		80,05	
Sreda	79,90		81,08	max
Četvrtak	79,97	max	80,54	
Petak	79,02	Min	78,84	

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

- Cena barela sirove nafte padala je tokom početka izveštajnog perioda. Glavni razlog za to bio je, uz jačanje dolara, i rast zaliha nafte u SAD. Cene akcija finansijskih institucija porasle su znatno u sredu, i u SAD i u EU, što je za rezultat imalo rast vrednosti indeksa akcija, a samim tim i skok cene barela sirove nafte. Cena nafte blago je porasla i u četvrtak, uprkos skorom podizanju bazičnih kamatnih stopa centralnih banaka i bojazni od inflacije, koja se na tržištu pojavila nakon što je Kina objavila neočekivano visok rast inflacije od 2,5% u februaru (YoY). Pad vrednosti dolara, u kombinaciji sa efektom neočekivanog pada poverenja potrošača u SAD, imao je kao posledicu smanjenje cena nafte u petak, 12. marta.
- Trend pada nastavljen je i početkom druge nedelje izveštajnog perioda. Međutim, pomenuta izjava ministara finansija EU o strategiji odobravanja hitnih zajmova Grčkoj uticala je značajno na pad vrednosti dolara, što je doprinelo rastu cene nafte. Nastavak slabljenja dolara, rast tražnje, kao i odluka OPEC-a, uticali su na rast cene nafte drugi dan zaredom. Dolar je imao presudnu ulogu u

kretanju cene nafte i u četvrtak, 18. marta, samo što je tog dana jačanje dolara dovelo do pada cene sirove nafte. Spekulacije o pomoći MMF-a Grčkoj uticale su na znatan pad kursa EUR/USD, poljuljavši stavove investitora u pogledu oporavka kako evropske, tako i svetske privrede, što se odrazilo na dnevni pad cene nafte – najveći za poslednjih šest nedelja.